Heľpianske zvesti

ROČNÍK VII. ČÍSLO 3 - SEPTEMBER 2018

Na poslednom zasadnutí OZ, poslanci OZ vzniesli požiadavku na uverejnenie odpočtu svojej práce za uplynulé volebné obdobie v Heľpianskych zvestiach. Uverejňujeme prijaté príspevky.

Nastavenie reálnych cieľov zabezpečenie zdrojov financovania a manažérske riadenie pre ich naplnenie zrealizované včas a v požadovanej kvalite, toto bolo prioritou môjho pôsobenia na poste starostu obce Heľpa v rokoch 2014-2018.
Post starostu vnímam, ako službu pre obyvateľov a preto tak ako som vyhlásil vo svojom predvolebnom programe **„Ja svoje slovo dodržím“** Vám zodpovedne zhrnie pôsobenie na tomto zodpovednom poste.

Rok 2015

- Realizácia výmeny verejného osvetlenia v obci z prostriedkov EU doplnené o 23 kusov svietidiel vrátane zvládnutia prísnej kontroly pre refundáciou /preplatenie financií z EU/.
- Funkčná a estetická úprava vstupu do starej fary a zvýraznenie jednej z historických dominánt Heľpy, úprava nádvoria starej fary / zrovnanie terénu úprava nádvoria a výsadba kvetinových záhonov v areáli objektu/
- Vybudovanie chodníka v areáli amfiteátra a celkové vymaľovanie stien drevenej konštrukcie amfiteátra
- Kanalizačné prepojenie potoka Krivuľa na ulici Krížna a prepojenie ulíc Murgašová a J.C.Hronského
- Oprava troch mostov a zábradlia na potoku Krivuľa vrátane nového asfaltového koberca
- Výstavba nového multifunkčné / viacúčelového/ ihrisko v areáli Materskej školy
- Vybudovanie novej zasadacej miestnosti v budove požiarnej zbrojnice pre našich dobrovoľných hasičov a veliteľa.
- V spolupráci s neziskovou organizáciou IMPULZ zrealizovanie denného stacionára v obci Heľpa v budove na školskom vŕšku
- Oprava odkvapov na obecných budovách na školskom vŕšku a budove Melkov dom
- Odstránenie rozpadnutej stavby v Bujačarni a vybudovanie skladiska štrku pre zimnú údržbu miestnych komunikácií
- V spolupráci s vodárenskou spoločnosťou odstránenie stavebnej prekážky na križovatke ulíc Murgašova a Plicková
- Obnovenie pravidelnej autobusovej dopravy na Jarmočisko

Rok 2016

- Celková výmena silnoprúdových a slaboprúdových rozvodov elektroinštalácie v budove základnej školy vrátane vymaľovania celého objektu / tu je potrebné uviesť, že pri realizácii bol v objekte nainštalovaný rozvodný systém , kabeláž pre prípravu rozvodu internetu do každej miestnosti ktorý sa inštaloval v roku 2018, ako aj príprava pre kamerový systém, dochádzkový systém a systém zabezpečovacej signalizácie/.
- Vybudovanie EKO triedy vrátane oplotenia, prekrytého altánku, ohniska a lezeckej steny v areáli základnej školy
- Oprava poškodeného kanalizačného vedenia, vybudovanie oporného múru a nový asfaltový koberec na ul. Hronská /následok škody spôsobenej prívalovým dažďom z júna 2015/
- Vybudovanie spodnej stavby miestnej komunikácie na ul J.C. Hronského pre stavebný obvod Teplica II
- Vybudovanie novej autobusovej zástavky smer Pohorelá vrátane osvetleného prechodu pre chodcov na križovatke ulíc Burkovaná a Hlavná.
- Vybudovanie bezbarierového prístupu na zdravotné stredisko v Heľpe
- Nový informačný systém v obci Heľpa / smerové tabuľky v obci/
- Dodávka a montáž nových záchodov v budove materskej školy
- Zrealizovanie celkovej generálnej opravy Tatry 148 a jej zaradenie do pohotovosti dobrovoľného hasičského zboru obce Heľpa
- Elektrifikácia zberného dvora zriadením novej elektroprípojky

Rok 2017

- Úprava podložia a zabetónovanie plochy ľadového ihriska v areáli štadióna
- Celková výmena strešnej krytiny a drevenej konštrukcie strechy na budove tribúny štadióna
- Nové detské ihrisko v areáli športového štadióna
- Vyasfaltovanie miestnej komunikácie na ul. J.C.Hronského vrátane osadenia dopravného značenia
- Dodávka a montáž nového vybavenia školskej jedálne / nová vzduchotechnika, a kuchynská technológia /
- Obnova a doplnenie kamerového systému v obci Heľpa o 10 ks kamier
- Postupná výmena dopravných značiek v obci.
- Oprava mosta na potoku Krivuľa vrátane odvodňovacieho žľabu pre odvod povrchovej dažďovej vody na ul. Partizánska
- Odkanalizovanie obecnej budovy na ul. Krížna Melkov dom zaizolovanie základovej časti a vybudovanie nových toaliet pre nájomcov objektu

Rok 2018

- Oprava schodiska v areáli domu smútku
- Celkové zateplenie objektu Požiarnej zbrojnice vrátane výmeny okien a rozšírenie knižnice v tejto budove.
- Zabezpečenie nového protipovodňového vozíka pre našich dobrovoľných hasičov
- Vybudovanie nových vzdelávacích priestorov na hornej chodbe v budove Základnej školy
- Vybudovanie nového chodníka pre chodcov k železničnej stanici vrátane osvetleného prechodu pre chodcov

V súčasnosti rozpracované a do konca roka 2018 bude dokončené:

- Výstavba nového chodníka na ul. Hlavná od kaplnky sv. Jána po Coop Jednota
- Vyasfaltovanie miestnej komunikácie na ul. Partizánska na Jarmočisku
- Oprava 3 častí úseku miestnej komunikácia na ul. Farská

Tu je potrebné uviesť, všetkým realizovaným projektom predchádza výrazná činnosť v príprave a zabezpečení inžinieringu, čo je časovo a administratívne náročný proces /vybavenie stavebného povolenia na autobusovú zástavku trval viac ako 6 mesiacov, stavebné povolenie pre riešenie kanalizácie na vjazde od Závadky nad Hronom a Pohorelej 1,5 roka/ V tomto čase je realizovaných množstvo technických jednaní osobných stretnutí a riešení po všetkých úradoch, tak aby bola dodržaná litera zákona. Pred skutočným nástupom na práce je nevyhnutné dodržiavať zákon o verejnom obstarávaní čo pri väčších zákazkách trvá od jedného do 3 mesiacov pri optimálnych procesoch.

Práca starostu neinvestičného charakteru:

- Zníženie počtu administratívnych pracovníkov na obecnom úrade o jednu osobu napriek tomu, že administratívna záťaž zo strany štátu narastá rozšírenie služieb o IOMO v rámci elektronizácie spoločnosti
- Prispôsobenie úradných hodín obecného úradu pre zamestnaných obyvateľov v stredu do 17:00.
- Výrazné zníženie nákladov na drevnú štiepku, kde túto hmotu pripravujeme vo vlastnej produkcii čo nám umožňuje efektívne nakladať s drevným odpadom odoberaným od obyvateľov na zbernom dvore, ale aj výrazne znížiť náklady na likvidáciu odpadu po ťažbe pre spoločnosť urbarialistov a pasienkárov v Heľpe
- Zvýšenie cyklu zvozu triedeného, ale aj komunálneho odpadu v obci pre zvýšenie čistoty v obci
- 50 ročník HDSaT, príprava a dôstojné zvládnutie zjednotenie folkloristov pre dôstojnú reprezentáciu obce ako aj ocenenie viac ako 50 občanov, ktorí sa významnou mierou podieľali na reprezentácii obce pri príležitosti 90 rokov založenie FSK Heľpan
- S dobrovoľnými organizáciami a folklórnymi súbormi sa natočil dokumentárny film zachytávajúce svadobné zvykoslovia
- Vydané dve CD platne – To heľpianskô širô pole, Spievajú mladí s členmi FS Heľpan, Heľpančok a ľudovou hudbou
- Účinkovanie v televíznych a rozhlasových reláciách – Ahoj Slovensko, Zvony nad krajinou, Slovensko v obrazoch a pod.
- Vynikajúca spolupráca s dekanom Vojtašákom /farským úradom v Heľpe/ pri úprave vnútorných a vonkajších priestorov starej fary, pri realizácii vonkajšieho schodiska pred domom smútku a výstavbe nového schodiska v cintoríne. Tu je potrebné uviesť, že každá akcia organizovaná obcou na starej fare bola zmluvne potvrdená a dnes riešime v spolupráci s dekanom Galom dlhodobý prenájom objektu starej fary. Zmluva musí byť potvrdená správou majetku rožňavskej diecézy, čo nebolo možné realizovať skôr pokiaľ nebola ukončená celková oprava objektu starej fary / ukončené máj 2018 /. *O procese boli niekoľko krát podrobne informovaní* všetci poslanci *OZ.*
- Úzka spolupráca so spoločnosťou Coop Jednota pri vybudovaní novej autobusovej zástavky a rekonštrukcie parkoviska pred predajňou na ulici Burkovaná.
- Školstvo a vzdelávanie *práca s mládežou*: obec je zriaďovateľom základnej školy, materskej školy a základnej umeleckej školy
- Spolupráca s vedením materskej školy, základnej školy a základnej umeleckej školy, ktorej výsledkom je úspešné hodnotenie všetkých vzdelávacích inštitúcii obce.

Pripomeniem iba niektoré: titul ZŠ zelená škola, celoslovenský kongres pedagógov s regionálnou výchovou v Heľpe, úspešný monitor žiakov ZŠ, absolútny víťaz Horehronskej valašky, zriadenie elokovaného /vysunutého/ pracoviska základnej umeleckej školy na Telgárte, ale aj množstvo podpory pre úspechov žiakov materskej školy a.i.. Podpora zapájanie školy do výziev a následná finančná pomoc pri spolufinancovaní úspešných projektov / podpora technickej vybavenosti a zabezpečenie nových vzdelávacích pomôcok/

- Obec Heľpa získala v roku 2018 ocenenie Komunita priateľská deťom a mládeži. Ocenenie od nadácie pre deti Slovenska je veľmi významné nakoľko je udelené raz ročne jednej obci a jednému mestu z celej republiky.
- Z ekonomického hľadiska obec funguje vo veľmi dobrej ekonomickej kondícii vykazuje kvalitný raintig /hodnotenie zo strany bánk/, čo je predpokladom pre realizáciu rozvojových investičných aktivít obce v budúcnosti. V roku 2017 sa nám úspešne podarilo splatiť úver minulých období vo výške 80 tis. EUR.

Všetky splnené ciele boli realizované aj vďaka poslancom obecného zastupiteľstva bez ich podpory nie je možné realizovať tak rozsiahlu aktivitu v obci. Musím uznať že niektoré rozhodnutia sa prijímali na pléne zastupiteľstva ťažko a hlavne niektorí jednotlivci v poslaneckom zbore mali problém stotožniť sa s rozhodnutím väčšiny.

Napriek tomu musím konštatovať, že za štyri roky sa zrealizoval kus poctivej dobrej práce pre našu obec Heľpa, za ktorú sa nikdy nebudem hanbiť.

Spomeniem ešte aj úspešné zapájanie obce do europrojektov. Vzhľadom k tomu, že každá výzva je nastavená na špecifické ciele a podmienky nie je možné sa zapojiť do všetkých projektov ktoré sú vyhlásené resp. ktoré sú medializované. Okrem toho je potrebné uviesť, že v období 2014-2018 zďaleka neboli z ministerstiev vyhlásené výzvy v takých objemoch ako v rokoch 2010-2014 keď končilo prvé programovacie obdobie.

Napriek uvedenému, intenzívnou prácou zabezpečenia financií z externých zdrojov financovania / fondy EU, dotácie ministerstiev, granty, súkromné zdroje/ sa nám spoločne podarilo zabezpečiť investície na tieto projekty:

- Výstavba multifunkčného ihriska v areáli Materskej školy z úradu vlády a súkromných zdrojov v celkovej hodnote **60 000,- EUR**
- Dotáciu na celkovú generálnu opravu TATRY 148 a protipovodňový vozík pre našich dobrovoľných hasičov z dotácie ministerstva vnútra v celkovej hodnote **132 300,- EUR**
- Účelovo viazané prostriedky na rekonštrukciu všetkých opráv mostov vrátane nového asfaltového povrch na potoku Krivuľa / most pri Bujačarni, most pri starej Materskej škole, most za Daniša a dokončenie mosta na Jarmočisku /nakoľko z minulosti bol zrealizovaný na 50 %/ z Lesov SR v celkovej hodnote **28 000,- EUR**
- Vyasfaltovanie miestnej komunikácie na Jarmočisku na ul. Partizánska /realizácia v októbri 2018/ z Lesov SR v celkovej hodnote **10 000,- EUR**
- Veľmi významná investícia do zníženia energetickej náročnosti verejnej budovy obecného úradu z prostriedkov EU v celkovej hodnote **130 700,- EUR**
- Investícia do zmeny palivovej základne Materskej školy v Heľpe /celková výmena kotla a rozvodov a zásobník na drevnú štiepku/ z prostriedkov EU v celkovej hodnote **119 200,- EUR**
- Dotácia na rekonštrukciu požiarnej zbrojnice z ministerstva vnútra v celkovej hodnote **30 000,- EUR**
- Rozšírenie kamerového systému v obci Heľpa z ministerstva vnútra v celkovej hodnote **12 500,- EUR**
- Projekt podporený z recyklačného fondu v celkovej hodnote **15 500,- EUR**
- Projekt podpory opatrovateľskej služby v celkovej hodnote **14 000,- EUR**
- Veľké množstvo podporených kultúrno spoločenských podujatí z fondu na podporu umenia , zo súkromných zdrojov jednotlivcov a spoločností za štyri roky v celkovej hodnote **44 500,- EUR**

Celkové, takto získané zdroje pre obec za štyri roky predstavujú sumu viac ako **596 700,- EUR**

Ďakujem za Vašu podporu počas uplynulých štyroch rokov a do budúcnosti prajem všetkým obyvateľom obce racionálne rozhodnutie vo voľbách, aby nepodľahli všeobecným sľubom a klamstvám, populizmu, ale aj vnášaniu politiky do našej Heľpy.

Peter Hyriak

Štatistické údaje zo zasadnutí Obecného zastupiteľstva 2014-2018

Počet zasadnutí: 42, Mimoriadne zasadnutia: 2,
Počet uznesení: 725

Meno a priezvisko	Účasť	Hlasovanie za	Zdržal sa	Proti
PhDr Vladimír Babeľa	36	526	18	12
Bc. Mária Fedorová	40	589	28	21
Mgr. Iveta Hyriaková	22	349	36	9
Ján Kukuľa	38	546	14	33
Mikuláš Kukuľa	42	629	21	31
Vojtech Kysucký	41	615	21	14
Milan Málik	35	493	42	13
Mgr. Andrea Oravkinová	41	598	14	25
Ing. Milan Oravkin	33	469	21	16
Pavel Zibrík	4	54	1	4

Už tretí rok víta náš prírodný amfiteáter účinkujúcich v krásnom duchovnom programe venovanému Sedembolestnej Panny Márie.
Tento ročník obohatili program účinkujúci z Krédo Viruju z Brezna, sestry Uhlárové, Jaščurienky, ŽSS z Telgártu a Benedictus z Heľpy.
Krásne duchovné slová nášho pána dekana umocnili atmosféru celého podujatia. Festival bol podporený z verejných finančných prostriedkov Fondu na podporu umenia. /mk/

fond na podporu umenia

Kandráčovci opäť medzi nami

Šalené turné – pod týmto názvom programu zavítali k nám vynikajúci muzikanti skupiny Kandráčovcov a hlavne náš rodák Miško Červienka. Svojim vystúpením dvíhali z lavíc divákov zaplneného prírodného amfiteátra.

/foto/

Zo 42. zasadnutia OZ v Heľpe konaného 10. augusta 2018

Zasadnutia sa zúčastnilo 8 poslancov, ospravedlnený 1 a to Dr. Vladimír Babeľa, starosta obce Peter Hyriak a pracovníci obecného úradu. Poslanci schválili navrhnutý 18 bodový program zasadnutia na ktorom

schválili

- žiadosť a následne aj zámer nájmu majetku obce na skladové účely pre Juraja Maka, Záhradná ul. 8 pre fa JUM s.r.o.
- vypracovanie projektovej dokumentácie: Rekonštrukcia budovy Denného stacionára v Heľpe v rámci výzvy IROP
- vypracovanie projektovej dokumentácie na výstavbu spoločenskej miestnosti v priestoroch Ramex na Školskom vŕšku
- odkúpenie pozemku na realizáciu autobusovej zastávky na znamenie v časti Rozkopanec
- zmenu Rozpočtu obce Heľpa na r. 2018 rozpočtovým opatrením 5/2018
- predloženie žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku na Podporu opatrovateľskej služby v Heľpe
- zmluvu o dielo so zhotoviteľom EuProgres n.o. Bratislava na vypracovanie žiadosti o NFP v rámci výzvy na podporu opatrovateľskej služby
- vyhodnotenie plnenia programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce za rok 2017
- zmluvu o dielo so zhotoviteľom OBK s.r.o. Heľpa ma vyhotovenie diela: Základná škola Heľpa – vybudovanie knižnice a čitárne
- zmluvu o dielo so zhotoviteľom OBK s.r.o. Heľpa na vyhotovenie diela: Rekonštrukcia miestnej komunikácie u. Farská
- zmluvu o dielo so zhotoviteľom STRABAG s.r.o. Bratislava na vyhotovenie diela: Chodník ul. Hlavná - 2 úseky
- darovaciu zmluvu so spol. ECO-INVEST a.s. Praha
- krátkodobý prenájom areálu amfiteátra na prenájom Ľudová hudba Ondreja Kandráča z krásnej Lúky pre podujatie K Tebe Matka milostivá

neschválili

- žiadosť DOXX s.r.o. Žilina na umiestnenie stávkovej kancelárie v prevádzke U Šmajtáka

určili

- pre nasledujúce funkčné obdobie 9 poslancov OZ ktorí sa budú voliť v jednom volebnom obvode
- rozsah výkonu funkcie starostu obce Heľpa pre funkčné obdobie v r. 2018 – 2022 tak, že sa bude vykonávať v celom rozsahu (plný úväzok)

vzali na vedomie

- žiadosť rodičov z Telgártu ohľadne riešenia dopravy žiakov z Telgártu do ZŠ Heľpa
- informáciu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti v obci Heľpa
- informáciu o registrácii Denného stacionáru – zriaďovateľ obec Heľpa od 1.1.2019
- informáciu o rekonštrukcii budovy hasičskej zbrojnice
- informáciu o výkone kontroly – denný stacionár Impulz
- informáciu o výkone kontroly – Športový klub Heľpa
- informácie o podaných trestných oznámeniach na obec Heľpa
- informácia o havarijnom stave strechy na dome smútku
- informácie o budovaní autobusovej zastávky na znamenie na Rozkopanci
- informácie o potrebe zrekonštruovanie celej budovy Pošty
- monitorovacia správa Obce Heľpa za 1. polrok 2018
- plán činnosti kontrolórky obce Heľpa na II. polrok 2018
- informácia o pripravovanej zmluve – Stará fara

Viac a podrobnejšie informácie zo zasadnutia nájdete na webovej stránke obce v textovej a zvukovej forme.

Výpis vyhotovila Mária Fedorová

Objektívom učiteľa Kolomana Weissa

Učiteľ Koloman Weiss sa narodil v roku 1921 v Hronci, v rodine fabrického robotníka. Odborné vzdelanie získal v Štátnom učiteľskom ústave v Banskej Bystrici. Pôsobil v Čiernom Balogu – Dobroči. Tu spoznal vo svojej mladej kolegyni – učiteľke Anne Kivírovej svoju budúcu manželku. V nasledujúcich školských rokoch bolo jeho pracovisko Bacúch a potom opäť škola v Čiernom Balogu – ústredí. V roku nastúpil do základnej služby v armáde vojnovej Slovenskej republiky. Koncom roku 1945 si s manželkou našli spolu učiteľské zamestnanie v gemerskom mestečku Jelšava. Tam zotrvali až do roku 1953. V tomto čase sa rodina rozrástla o troch synov – narodil sa Martin (1945), Ján (1949) a Koloman (1951).

Ďalšou zastávkou rodiny bola horehronská Heľpa. Tu Koloman Weiss učil v rokoch 1953 – 1956 v osemročnej strednej škole a fungoval aj ako zástupca jej riaditeľa Ondreja Strapku. Anna Weissová bola učiteľkou a riaditeľkou materskej školy. Syn Martin „vychodil" v Heľpe druhú, tretiu a väčšiu časť štvrtej triedy. Janko nastúpil do prvej triedy (šk. rok 1955/56). Na jar roku 1956 sa rodina znovu presunula. Weissovci sa z Heľpy odsťahovali bližšie k rodisku otca, do Valaskej, kde sa usadili natrvalo.

Koloman Weiss dokončil svoju učiteľskú púť na slovenskom juhu, v rokoch 1973-1981 ako riaditeľ Základnej školy slovenskej v Želiezovciach. Svoj rodný kraj (Hronec, Valaskú i Heľpu – Horehronie) vždy rád navštívil. Púť životom ukončil v Leviciach v auguste 2010, ako 89 –ročný.

***Koloman Weiss sa začal vážnejšie zaoberať fotografovaním práve v Heľpe.** Spolupracoval pri tom, najmä v technologických veciach, so svojím mladým kolegom Jurajom Lilkom. Vzorom mu bol aj pán farár – dekan Michal Čanecký.*

Bol príležitostným fotografom, rád skúšal, experimentoval. Na niektorých záberoch, najmä na technickom spracovaní, vidno „rukopis" začínajúceho. Fotografoval to, čo bezprostredne videl a čo pokladal za zvlášť zaujímavé. Témou mu bola predovšetkým vlastná rodina vo všedný i sviatočný deň, ale i rázovitý ľudový kolorit dediny, Heľpania, okolitá panoráma drsnej, ale podmanivej prírody. Veľa a rád fotografoval školu, deti, žiakov, školské akcie – prechodných, ale aj stálych obyvateľov heľpianskeho „školského vršku".

Fotografovanie bolo súčasťou širšieho záujmu Kolomana Weissa o umenie (v škole učil kreslenie – výtvarnú výchovu, bol zručným kresliarom a písmomaliarom s úhľadným rukopisom) a o dokumentovanie (novinárčinu, kronikárstvo, rád a veľa písal, ...). Jeho „fotopohľad" je pohľadom amatéra s výtvarným a reportážnym cítením – so snahou skutočnosť obrazom nielen „prvoplánovo" zaznamenať, ale snažil sa o pekné, kompozične do štvorcového formátu premyslené zábery, postihnúť pominuteľnú atmosféru chvíle. Zábery vznikali novým, vtedy „módnym" fotoaparátom FLEXARET – „zrkadlovkou", na bežný čiernobiely film s formátom snímok 6x6 cm. Filmy si sám vyvolával, takisto sám vyrábal fotografie (pozitívy) jednoduchým kopírovaním na fotopapier tiež formátu 6x6 cm. Až neskôr začal používať „zväčšovák". Dlhé hodiny vytrvalo pracoval vo svojom improvizovanom fotolaboratóriu v tmavej pivnici bytu. Ten obraz mám doteraz pred sebou. V pivnici sa nekúrilo, bola v nej stála teplota zopár stupňov nad nulou – ako v jaskyni. Otec sedí v hrubom svetri z čiernej ovčej vlny pri „laboratórnom pulte" fotokomory, svieti väčšinou červená a striedavo i tmavá zelená žiarovka. V miskách je vývojka, ustaľovač, voda, ... štipce na zachytenia filmov a fotografií pri sušení, trochu hreje leštička, ...

Koloman Weiss fotografoval takmer počas celého svojho života. Zanechal obsiahly archív fotografií i negatívov, vrátane zbierky fotočasopisov. Svoju amatérsku „fotografickú štafetu" mal komu odovzdať. Pre všetkých jeho troch synov bola fotografia a fotografovanie silnou záľubou, ktorú využívali aj pri svojom zamestnaní. Martin ako učiteľ, amatérsky zberateľ a bádateľ v oblasti rodinnej, miestnej i regionálnej histórie a pamätihodností. Janko ako odborník – etnograf v Horehronskom múzeu v Brezne, zvlášť sa zaujímal o historickú fotografiu. Najmladší Koloman ako profesionálny novinár pracoval s novinárskou fotografiou.

Prvé fotografie Kolomana Weissa vznikli v polovici 50. rokov 20. storočia. Vtedy nefotografoval každý. Oproti súčasnosti boli vtedajšie technické možnosti fotografovania aj spracovania fotografie značne obmedzené. Fotoamatér však musel byť o to vytrvalejší, učenlivejší, vynaliezavejší, musel mať silný osobný záujem o mechaniku, optiku, chémiu, ale aj o výtvarné umenie. Musel pre fotografovanie obetovať veľa svojho času i financií. Bolo to ťažšie – o to je výsledok (stará fotografia) vzácnejší!

Martin Weiss, syn, Hronec, rok 2018

Odpočet práce poslankyne Márie Fedorovej za volebné obdobie rokov 2014/2018

Sme na konci volebného obdobia. Každý poslanec vstupoval do volieb s určitými predstavami alebo plánmi, čo by chcel urobiť pre svoju obec za toto obdobie. Chodiť na zasadnutia obecného zastupiteľstva (ďalej OZ) a iba hlasovať za niečo, to je len časť práv, resp. aj povinností. Každý poslanecký kandidát by mal poznať potreby obce, stanoviť si program, čo by obec potrebovala, alebo malo byť jej prínosom, a potom už ako zvolený poslanec predkladať návrhy na jeho realizáciu. Pokladám preto za dôležité, aby po skončení volebného obdobia poslanec predložil aj odpočet svojej práce v OZ. Preto to teraz robím aj ja a týmto zodpovedne **predkladám svoj odpočet** mojim voličom aj nevoličom .

V Heľpianskych zvestiach 1/2015 som sa predstavila so svojim 4- bodovým programom, s ktorým som kandidovala za poslankyňu OZ v Heľpe. Predložila som počas volebného obdobia 15 návrhov na uznesenia, z ktorých bolo OZ prijatých 11 návrhov a neprijaté 4.

A tu je konkrétny odpočet mojej práce podľa volebného programu:

Transparentnosť a informovanosť občanov :V duchu myšlienky „otvorenej samosprávy" som pravidelne robila výpisy zo zasadnutí OZ v Heľpianskych zvestiach, ktoré som pred 8 rokmi navrhla a aj 7 rokov koordinovala. Rovnako som sa v nich snažila o objektívne informovanie o dianí v obci, prezentáciu obce a občanov a vyváženosť ich obsahu. Predložila som návrh na zverejňovanie zvukových záznamov zo zasadnutí OZ na webovej stránke obce, ktorý nebol OZ schválený.

Občianska vybavenosť : Navrhla som výmenu elektroinštalácie v základnej škole. Dokončenie chodníka na Hlavnej pred železničnou stanicou s prechodom pre chodcov, osvetlením a nástupným ostrovčekom. Ďalej to bol návrh na výmenu Hodinovej veže na zastávke pri Cyklošporte, návrh informačného systému v obci aj oprava hrobov heľpianskych učiteľov. Všetky návrhy boli v priebehu 4 rokov obcou zrealizované. Navrhla som tiež sadovú úpravu verejných priestranstiev v obci, ktorá bola čiastočne prevedená v r. 2018.

K pracovným príležitostiam : Riešiť zamestnanosť cez pochybných investorov s projektom ako bol bývalý areál detského domova je nezodpovedné a nerealizovateľné. Táto investícia bola veľmi diskutovanou témou s rôznymi pohľadmi a názormi na daný stav. Keďže som bola proti tejto inves-tícii , vyjadrila som sa k nej a uviedla dôvody môjho rozhodnutia v Heľpianskych zvestiach č. 4/ 2017.

Na Horehroní, v našich podmienkach medzi národnými parkmi Nízke Tatry a Muránska planina a s našou dopravnou infraštruktúrou už nikdy nebudú nové výrobné podniky. Nemali by sme dopustiť exodus našich mladých. Mali by sme si ich aj ich rodiny udržať doma v obci. Preto by sme sa mali aj napriek tomu, že je to „beh na dlhé trate" intenzívne orientovať na cestovný ruch a turizmus. Máme krásnu prírodu, jazykovo a odborne zdatných a pripravených mladých ľudí pre cestovný ruch, vybudované ubytovacie a stravovacie zariadenia. Treba nám nielen zviditeľniť a zatraktívniť naše prednosti, ale vybudovať aj nové atrakcie a potom ich ponúkať cez cestovné kancelárie, internet a médiá a tak pritiahnuť návštevníkov, ktorí prinesú do obce peniaze. Iná cesta k zamestnanosti je zatiaľ v nedohľadne. Na podporu cestovného ruchu bol OZ chválený môj návrh na zriadenie heľpianskeho múzea v starej fare s trvalou historickou a etnografickou expozíciou. Aj napriek schváleniu však zriadenie obecného múzea doposiaľ nebolo zrealizované. Rovnako bol schválený náučný chodník chotárom obce, ktorý by bol v súčasnosti našou raritou, keďže niečo také zatiaľ nemá žiadna obec na Horehroní. Pre obštrukcie obecného úradu, ktorý čaká na fiktívne financie z verejno-súkromného partnerstva, ale aj pre neochotou poslancov vybudovať ho z vlastných finančných zdrojov, zrealizovaný nebol.

Zriadenie spoločenského domu vo výške cca 600 tisíc eur som pôvodne podporovala. Po mnohých rozhovoroch s mladými ľuďmi v obci, ale aj so strednou generáciou a po tom, ako bol projekt nastavený na 1 milión 77 tisíc eur, považujem ho nielen za vysoko nadštandardný, predražený, ale aj zbytočný pre potreby obce. Prehodnotila som opodstatnenosť tohto návrhu a snažila sa ho riešiť cez miestne referendum alebo verejné zhromaždenie v obci s anketou. Tieto moje návrhy ale v zastupiteľstve neboli schválené.

Všetkým mojim priaznivcom, ktorí mi fandili počas volebného obdobia, ďakujem za podporu.

Mária Fedorová

Odpočet mojej práce *Ján Kukuľa poslanec OZ v Heľpe, majiteľ spoločnosti Majk,s.r.o.*

Čo sa týka pracovného života, za poctu považujem to, že môžem, ako poslanec obecného zastupiteľstva aktívne pomáhať dobrej veci a rozhodovať o reálnych veciach, ktoré pomôžu našim obyvateľom. Na začiatku volebného obdobia som ako kandidát na poslanca OZ mal svoje priority, ktoré som počas 4 rokov presadzoval a podieľal som sa aj na ďalších návrhoch, ktoré boli predkladané inými poslancami.

Prvým bolo využitie starej fary na spoločenské akcie, spríjemniť kultúrny život občanov. Túto myšlienku som predložil po rozhovore s našim bývalým duchovným otcom Vdp. Vojtašákom, ktorý myšlienku podporil a pomohol aj pri realizácií. Bolo veľa pochybovačov, dosť neprajníkov a množstvo negatívnych rečí, ale dnes je tento objekt na 90 % funkčný a prispieva k poznávaniu histórie, ale poslúži aj trendom súčasnej doby. Nedá mi nepoďakovať duchovnému otcovi, ktorý od mojej myšlienky dokázal finančne zabezpečiť rekonštrukciu celého objektu, pričom sa obec na rekonštrukcií nepodieľala. V čom však vidím väčší problém je ten, že starosta za 4 roky nepripravil, nenavrhol a nepodpísal žiadnu zmluvu o prenájme, hoci uznesenie na to prijaté bolo. Až teraz v auguste 2018 si uvedomil, že sa blížia voľby a poslal návrh zmluvy.

Druhou mojou nosnou myšlienkou, čo vybudovať v obci, bola rekonštrukcia bývalej budovy Ramex na spoločenskú halu. Stále si stojím za svojim a myslím si, že taká obec ako je Heľpa potrebuje miesto na kultúrne aktivity v prípade nepriaznivého počasia. Pochopili to aj 6 z 9 poslancov, že tento priestor má slúžiť ako aj starším, tak aj mladým ľuďom, aby sa mali kde konať kultúrne podujatia v zime, aby mali kde cvičiť naše folklórne súbory (dolná chodba ZŠ nie je vhodné miesto na nácviky, takéto telesá potrebujú pódium, na správne postavenie sa počas programu), aby mohla ZUŠ odprezentovať programy pre rodičov, starých rodičov. Obec 50 rokov nevie vybudovať takýto priestor. Kultúrny dom majú aj oveľa menšie dediny a nie také ako je tá naša rázovitá Heľpa. Som rád, že moja myšlienka bola zaradené medzi priority tohto volebného obdobia. Stalo ma veľa úsilia, energie a aj osobného voľna, kým som presadil projektovú dokumentáciu, kým sme našli zhodu, ako rekonštruovať. Najväčší problém bol vo financovaní celého projektu. Ani jeden poslanec nechcel obec zadlžovať, starosta odmietol apelovať na správnych miestach (kraj, vláda), aby tejto myšlienke pomohol. Otvorene na pracovnom stretnutí poslancov povedal, že on žobrať o peniaze nebude, nemal záujem ani prehovoriť s možnými sponzormi a začal projekt odsúvať, najmä v minulom roku, nezaradil ho ani do rozpočtu obce v roku 2018. Teraz pred voľbami sa sám začal aktívne prejavovať a dokonca sa našiel aj sponzor, ktorý je ochotný pomôcť. Preto sa pýtam, prečo nebola ochota v tomto smere niečo urobiť aj v predchádzajúcich rokoch, ale len v tento volebný rok? Verím, že nový starosta túto myšlienku podporí a nadíde priaznivejšie volebné obdobie pre všetkých občanov, nie len pre dobro jednotlivcov.

Treťou mojou aktivitou bolo zastrešenie ľadovej plochy. Bolo dobré, že sa plocha zabetónovala, ale do budúcna bude určite dobré, aby sa plocha zastrešila, pomôže to skvalitniť podmienky korčuľovania, ale uľahčí prácu ľuďom, ktorí sa o to starajú a pracujú na ploche. Starostovi som predložil ponuku na zakúpenie konštrukcie na prekrytie, ale žiaľ zrejme zostala niekde zabudnutá alebo možno ho tento mesiac vytiahne a sám navrhne a predloží túto cenovú ponuku. Je dobré, že funkcionári športového klubu za podpory p. Málika, ešte ako poslanca OZ v Heľpe presadzovali kompletnejšie využívanie športového štadióna. Dobrá myšlienka je bežecká dráha okolo ihriska, len keby takýto progres nebol zastavený a obmedzovaný starostom obce, ktorý nedokáže realizovať cudzie myšlienky.

Z tých podnetov, na ktorých som participoval len spomeniem:

- podpora všetkých školských projektov, ktoré vedú k modernizácií či už budovy, ale aj k zlepšeniu systému vyučovania, podpora talentovaných detí zo ZUŠ,

- oprava ciest, vybudovanie nových ciest,

- člen výberovej komisie,

- pôsobil som v komisií pre obchod a cestovný ruch, kde som aktívne pristupoval k svojej práci.

Čo sa týka zastupiteľstva, bol som poslanec, ktorý najviac vystupoval v rozpravách, pravidelne som sa zúčastňoval obecných zastupiteľstiev a musím konštatovať, že úroveň prípravy stretnutí OZ bola pomerne slabá až v niektorých prípadoch deštruktívna.

V konečnom dôsledku , keď hodnotím toto volebné obdobie, tak musím povedať, že nesplnilo moje očakávania. Vrtochy pána starostu, ktoré predvádzal najmä na neverejných miestach, boli pre mňa neúnosné. O to je to horšie, že vtiahol do svojho sporu s 1 poslancom, všetkých a následne neprimerane končil hádky odchodom, čím odoberal chuť pracovať aj ostatným.

V tomto volebnom období som dospel k presvedčeniu, že človek, ktorý chce byť starostom obce, by mal mať skúsenosti a aktívne sa podieľať na chode verejných organizácií (TJ, hasiči, folklórne skupiny) v obci, aby vedel, akým spôsobom fungujú, ako sú financované a koľko svojho osobného času musia dobrovoľníci venovať týmto zložkám, aby všetko fungovalo ako má.

Touto cestou sa chcem poďakovať všetkým tým, ktorí mi dali do tohto volebného obdobia svoje hlasy, snažil som sa pracovať najlepšie ako som vedel, chcel som obec posunúť dopredu, aby sa rozvíjala, aby mladý ľudia neodchádzali preč, ale zostávali, lebo v nich máme budúcnosť. Práca poslanca ma baví a napĺňa ma aj v osobnom živote. Ak som sa niekedy vyjadril na adresu niekoho iného zle alebo až nepravdivo, tak sa ospravedlňujem, bolo to často vyvolané a najmä vyprovokované negatívnou atmosférou, ktorá neustále panovala na obecných zasadnutiach.

Po teoretickom zvolení v ďalšom volebnom období by som chcel docieliť zblíženie obyvateľov s miestnou samosprávou a reálne docieliť, aby sa ľudia začali viac venovať veciam verejným. Aby každý poslanec predložil na začiatku svoje vízie, myšlienky ako zlepšiť podmienky žitia občanov našej obce, lebo v tomto volebnom období boli aj takí, ktorí nemali žiadne podnety a viezli sa nečinne na iných projektoch, alebo pasívne sedeli a hlasovali, možno ani nevedia ako a za čo.

Ešte raz ďakujem za dôveru, ktorú som od Vás občanov dostal. Čakajú nás voľby, preto nám všetkým prajem, aby boli úspešné, aby si obyvatelia Heľpy zvolili správne a rozumne.

Obnovenie „obrázika“ v Krivuli

V doline Krivuľa pod prameňom kyslej vody na križovatke ciest za hole na Čierny Váh je od nepamäti spomienkový obrázok, po našom - „obrázik“. Práve tu do polovice 20.storočia odprevádzali heľpianske ženy svojich mužov do robôt v lesoch a potom sa vracali k deťom a gazdovstvám späť domov do dediny.

Klub 3xP (pohyb, príroda, pamiatky) sa na jar rozhodol vyčistiť okolie tohto obrázka. A vtedy, 12.júna pri prvej úprave okolia obrázka padol návrh na jeho obnovu. Obrázok je totiž umiestnený na zlomenej jedli, ale zub času a poveternostné vplyvy ho značne poškodili a schátral. Peň je už zhnitý a je len otázkou času kedy sa rozpadne. Samotný obrázok už tiež dožíva. Hľadali sme preto spôsob, ako ho obnoviť. A tak v duchu múdrosti: „Kto chce, hľadá spôsoby...“ sa našlo riešenie a stalo sa.

Anonymný darca dal urobiť nový obrázok a tiež poskytol drevo na stojan a mostík. Duchovný otec ThDr. Vladimír Vojtašák, dekan, obrázok posvätil. Floranka venovala do tympanonu srdiečko s krížikom. Ďalší dobrovoľník opracoval materiál, namoril, nalakoval a zhotovil obrázok ako celok do konečnej podoby.

Na obrázku je Panna Mária so žehnajúcim Dieťaťom v náručí, v dolnej časti so sprievodný textom:

„ Postoj, človek, oddýchni si. Pozri na tento obraz, na túto materskú tvár. Tu nájdeš pomoc, odvahu i silu.

Pri obrázku odovzdávali heľpianske ženy týždňovky svojim mužom, tí kráčali ďalej k Váhu, ženy späť domov, k Hronu.

„Mária, Matka naša, vypros nám Božiu milosť, pokoj v rodinách a silu kráčať pozemským životom.“

A tak sme sa 30.júla stretli v Krivuli druhýkrát. Úpravu terénu a okolia opakovane zrealizovali členky Klubu 3xP za výbornej pomoci 3 pracovníkov z obecného úradu, ktorý zabezpečil aj prepravu materiálu a osadenia obrázka.

Z pekného nápadu v spolupráci s ochotnými a obetavými ľuďmi vzniklo ďalšie vkusné pietne dielko v našom chotári, pri ktorom sa môžu zastaviť, oboznámiť sa, spomínať, pomodliť sa aj pomeditovať okoloidúci pocestní.

Všetkým menovaným, ktorí sa o to pričinili, patrí uznanie a veľká vďaka.

Za Klub 3xP Mária Fedorová

Heľpa v lete s OMP ožila

Členovia obecného mládežníckeho parlamentu vyvíjali v letných mesiacoch obrovské úsilie na to , aby prispeli v čo najväčšej miere ku kultúrnemu vyžitiu nielen mladých ľudí v našej obci. V čarovné letné obdobie sme sa zamerali hlavne na príjemne strávené letné večery pri letnom kine. Prvé letné kino sme sa rozhodli uskutočniť v areáli futbalového štadióna. Občania našej obce si na sociálnej sieti v hlasovaní vybrali film Čiara. Akcia bola dobre zorganizovaná a dopadla takmer nad očakávania. Spätnú väzbu nám dali samí účastníci kina, ktorí prišli v hojnom počte. Ďalšie letné kino pod hviezdami sme sa rozhodli urobiť v čarovnom prostredí starej fary a zamerali sme sa tento krát na našich najmenších. Aj táto akcia dopadla na výbornú. Vyčarené úsmevy na detských tváričkách nám dodali motiváciu a impulz do ďalšej práce. Napokon posledný letný večer strávený pri kine s OMP sa uskutočnil taktiež v prostredí starej fary, keď sme premietali krásny film Nebo nie je výmysel, ktorý sme žiaľ aj pre nepriaznivé počasie museli presunúť. Boli ste ale skvelí a aj v ťažkej situácií ste nás prišli podporiť. Niektorí členovia OMP sa aktívne zúčastnili aj niekoľkých akcií , kde usilovne pomáhali pri organizácií. Chcel by som vyzdvihnúť najmä pomoc pri organizovaní akcie akou bola Heľpiansky kros. Ako predseda OMP som nesmierne hrdý na všetkých členov a chcem všetkým poďakovať za ich aktivitu a entuziazmus pri budovaní spolku mladých ľudí, ktorí chcú vytvárať podmienky pre kultúrne vyžitie v našej obci. Chcel by som poďakovať aj všetkým dobrým ľudom , ktorí nás neustále chodia podporovať a fandia nám, ďakujeme! Srdečne ďakujeme aj všetkým sponzorom a ľudom, ktorým nám pri realizovaní akcií pomohli, čo i len v malej miere. Chcel by som ešte všetkých občanov pozvať na ďalšiu akciu, vedomostný kvíz, ktorý sa uskutoční dňa 21.09.2018 v ŠportBare na ihrisku. Kvíz bude moderovať rekordér relácie Duel , Slavomír Hlásny , sympatický učiteľ z Levíc. Neváhajte a príďte si zmerať výšku svojich vedomostí a popritom sa zabaviť.

Za obecný mládežnícky parlament Milan Jankov

Z verejných zdrojov podporil u. fond na podporu umenia

Obec Heľpa získala z Fondu na podporu umenia na skvalitnenie služieb obecnej knižnice financie na projekty: Nákup knižničného fondu vo výške 1000 € a na projekt Stretnime sa pri knihe dotáciu 1500 €

Cieľom projektov je uspokojiť kultúrne, vzdelávacie a informačné požiadavky používateľov, zvýšiť záujem o čítanie, vytvárať návyk čítať, zvyšovať čitateľskú gramotnosti, plnohodnotné trávenie voľného času čitateľov a skvalitňovať služby knižnice pre používateľov.

ERASMUS + opäť v Heľpe

Podporený 8 dňový projekt mládežníckej výmeny z programu ERASMUS+ priviedol do Heľpy 60 mladých ľudí zo štátov – Maďarska, Poľska, Česka a samozrejme zo Slovenska. Mladí ľudia zážitkovými aktivitami spoznávajú život zúčastnených krajín, tradičnú kultúru a zvykoslovia. Projekt bol podporený oz Dedinská únia heľpianskych aktivistov Heľpa. /mk/

V penzióne MAJK tiekla krv!

Obrovské „ ĎAKUJEM“ chcem vysloviť všetkým darcom, ktorí prišli a v PENZIÓNE MAJK darovali krv. Určite sme prispeli na dobrú vec. Som rád, že sme opäť pokorili „štyridsiatku“, bolo nás presne štyridsať jeden a dúfam, že počet darcov sa bude aj naďalej zvyšovať. Odber tradične zabezpečovala Národná transfúzna službe SR Banská Bystrica. O občerstvenie sa postaral penzión MAJK. Domáce buchty boli naozaj výborné, ĎAKUJEME!

Športová kvapka bola venovaná nášmu kamarátovi a spoluhráčovi Petrovi Ridzoňovi, ktorý je po ťažkom úraze.

Verím, že tradíciu zachováme a nezabudnite. Stretneme sa pri „ jarnej kvapke krvi „ niekedy v januári 2019

Milan Málik

Nová sezóna, nové výzvy

Na začiatku augusta vypukol opäť ďalší maratón súťažných zápasov pre futbalistov z oddielu ŠK Heľpa. Káder mužov sa doplnil o dobré posily a všetko ostatné záleží už len na tom ako budeme dobre, tvrdo a disciplinovane trénovať a ako dokážeme každú oddretú minútu tréningu pretaviť do majstrovského zápasu. Príprava na sezónu pre obe mužstvá začala už na začiatku Júla, čiže v tomto smere futbalistom nie je čo vyčítať. V klube sa na každej úrovni pracuje perfektne. Začína to od vedenia, ktoré odvádza obrovské penzum práce. Týmto by som chcel vyzdvihnúť robotu ľudí okolo Milana Malíka. Všetko je vždy dôsledne pripravené a všetky úkony sú transparentné. Skvelú robotu odvádza aj hospodár a tréner oboch mužstiev v jednej osobe, Roman Chudík, po ktorom v tomto klube vidno kus perfektnej práce. Muži majú tento rok jasný cieľ a to je postup do vyššej súťaže. Svoju sezónu začali rozpačito keď na domácom ihrisku „len“ remizovali s papierovo slabším súperom z Pohronskej Polhory. Výkony sa ale stabilizovali a začali sme podávať dobré výsledky a momentálne bojujeme o prvú priečku s mužstvom Tatran Čierny Balog. Aktuálna sezóna bude zlomová a my všetci potrebujeme Vašu podporu. V lete sa nám podarilo udržať aj mužstvo dorastencov, z čoho sme veľmi šťastní. Je veľmi dôležité, aby v našej obci mladí ľudia športovali a úspešne reprezentovali. Celý káder dorastencov sa obmenil a pracujeme od úplných základov. Momentálne sa nachádzame na chvoste tabuľky, ale prvé pokroky sa už dostávajú na povrch. Chalani potešili oči futbalových divákov na domácom ihrisku, keď hrali vynikajúci zápas a proti Slovenskej Ľupči zvíťazili vysoko 6:0. Chcel by som v mene celého futbalového oddielu vyzvať všetkých ľudí, ktorí majú radi šport a futbal, nech nás prídu podporiť na naše zápasy, pretože nám to dodáva enormné množstvo síl.

Milan Jankov

HEĽPIANSKE ZVESTI, Obecný úrad, Farská 588/2, 976 68 Heľpa, IČO - 00313424. Redakčná rada: Bc. Mária Fedorová, Mgr. Andrea Oravkinová, Mgr. Jozef Pupiš, Bc. Milan Jankov, Mgr. Mária Kemková. Grafická úprava: Ivor Páleník - I.P.PRESS Brezno. Redakčná rada nezodpovedá za gramatickú správnosť a štylizáciu textov. Kontakt: 048/6186150, helpa@helpa.sk. Vychádza štvrťročne. Obecné noviny Heľpianske zvesti boli zaregistrované na MK SR pod registračným číslom EV 4295/11., ISSN 1339-1917 .